

Opetus- ja kulttuuriministeriön tiedonkeruu yliopistojen vuoden 2015 toiminnasta

Opetus- ja kulttuuriministeriö käyttää korkeakoulujen ohjauksessa eri tietolähteistä saatuja tietoja. Ministeriö kerää tietoja suoraan korkeakouluista sekä käyttää muiden tiedonkerääjien korkeakouluista keräämiä tietoja. Tietoja hyödynnetään toimialan ohjauksessa ja suunnittelussa, esimerkiksi korkeakoulujen perusrahoituksen jakokriteerien perusteina. Suoraan korkeakouluilta kerättävien tietojen keruu perustuu yliopistolain 51 pykälään.

Tässä kirjeessä esitellään vuodesta 2015 kerättävien tietojen sisältö täsmennyksineen, tiedonkeruiden aikataulu, tiedonkeruiden tulevien vuosien muutokset, tietojen käyttö perusrahoituksen laskentakriteeristöissä ja muut tiedonkerääjät. Lisäksi kirjeen liitteenä on esitetty vuodesta 2016 käyttöön otettava OKM:n ohjauksen alaluokittelu.

Opetus- ja kulttuuriministeriön yliopistoilta keräämät tiedot

Opetus- ja kulttuuriministeriön ammattikorkeakouluilta keräämät tiedot on määritelty erikseen www-sivulla <https://confluence.csc.fi/display/suorat/YO-kasikirja>. Sivustolla tiedonkeruiden sisältöä on mahdollista kommentoida ja tiedonkeruista voi esittää kysymyksiä. Sivuston sisältöä ei kuitenkaan muuteta 20.11.2015 jälkeen.

Yliopistot toimittavat vuotta 2015 koskevat tiedot alla olevan aikataulun mukaisesti ministeriön Kota-extranet – sovelluksen kautta Vipunen-tietokantaan. Korkeakouluista kerättävissä vuotta 2015 koskevissa tiedoissa hyödynnetään Virta-tietovarantoa opintopistetiedonkeruussa. Korkeakoulu huolehtii, että se on päivittänyt ao. tiedonkeruita koskevat tietosisältönsä vähintään vaaditun tilannepäivän mukaiseksi ja siirtänyt sen lähdejärjestelmästäan tietovarantoon tiedonkeruujankohtaan mennessä.

Opintopistetiedonkeruun lisäksi opetus- ja kulttuuriministeriö poimii vuonna 2015 Virta-tietovarannosta seuraavia tietoja:

- Tiedot päällekkäisistä opinto-oikeuksista (syksy 2016)
- Opintopisteiden kuukausitason kertymätiedot (kuukausittain)
- Tiedot korkeakoulupaikan hakijoiden ja paikan vastaanottaneiden opiskelijoiden aiemmista opinto-oikeuksista ja tutkinnoista korkeakouluissa (kevät 2016 ja syksy 2016)
- Tiedot maahanmuuttajien valmentavaan koulutukseen osallistuneista opiskelijoista, jotka ovat aloittaneet yliopistoissa tutkintoon johtavat opinnot (kevät 2016)
- Opiskelija- ja tutkintoaineistojen ennakkotiedot (syksy 2016 ja tammikuu 2016)

Poiminnoista ilmoitetaan korkeakouluille tarkemmin hyvissä ajoin ennen poiminnan suorittamista. Poiminnot eivät aiheuta toimenpiteitä korkeakouluille.

Tiedonkeruiden aikataulu

Viimeistään 29.1.2016

- Tutkinnon osat avoimessa yliopisto-opetuksessa ja erillisinä opintoina -tiedonkeruu
- Täydennyskoulutuksen tiedonkeruu

Viimeistään 29.2.2016

- Henkilöstötiedonkeruu
- Opintopistetiedonkeruu
- Opettaja- ja tutkijavierailujen tiedonkeruu
- Tilatiedonkeruu
- Toimipistetiedonkeruu
- Harjoittelukoulujen tiedonkeruu

Viimeistään 14.3.2016

- Julkaisutiedonkeruu

Viimeistään 31.3.2016

- Taloustiedonkeruu

Tiedot ladataan Kota-järjestelmän kautta. Mallitiedostot löytyvät joulukuussa 2015 osoitteesta: <https://confluence.csc.fi/display/suorat/2015+yliopistojen+mallitiedostot>

Tarkemmat ohjeet tietojen toimituksesta ja tietosisältöjen tarkat määritykset löytyvät liitteenä toimitettavasta tiedonkeruukäsikirjasta. Yliopistot vastaavat tietojen oikeellisuudesta. Yliopistojen tulee varautua pyydetessä selvittämään tilastotietojen muodostamisperiaatteita ja tietosisältöä.

Muut tiedontuottajat

Opetus- ja kulttuuriministeriö hyödyntää omien tiedonkeruidensa lisäksi Tilastokeskuksen keräämiä tietoja, Opetushallituksen toimittamia tietoja opiskelijavalinnoista sekä Cimon toimittamia tietoja opiskelijaliikkuvuudesta. Yliopistojen tulee huolehtia tietojen oikeellisuudesta ja päivityksestä edellä mainittujen tahojen ilmoittaman aikataulun ja ohjeistuksen mukaisesti.

Vuotta 2016 koskevan tiedonkeruun muutokset

Vuodelta 2016 kerättäviin tietoihin tulee seuraavia muutoksia:

1. Tiedonkeruissa siirrytään käyttämään koulutusala 1995 luokituksen sijasta OKM:n ohjauksen ala -luokittelua. Luokitus otetaan käyttöön kaikissa tiedonkeruissa joissa aiemmin on käytetty koulutusala 1995 luokitusta. Luokitus on esitelty tarkemmin liitteessä 1.

Lisäksi henkilöstötiedonkeruun ja julkaisutiedonkeruun osalta OKM:n ohjauksen ala -luokitus johdetaan 2016 tiedoista lähtien vastuualue / organisaation alayksikkötiedosta. Ohjauksen ala - tietoa ei lisätä henkilön eikä julkaisun tietoihin, vaan tiedonkeruun yhteydessä toimitetaan vuosittain listaus yliopiston vastuualueista / organisaation alayksiköistä ja näihin liittyvistä ohjauksen aloista (maks 6 ohjauksen alaa).

2. Henkilöstötiedonkeruuseen lisätään ORCID id vapaaehtoisena kenttänä.

3. Opintopistetiedonkeruussa opintopisteet tilastoidaan suorituspäivän mukaan tai hyväksiluetun opintosuorituksen tapauksessa hyväksilukemispäivän mukaan. Muutoksen myötä ulkomailla suoritetuista opinnoista hyväksiluetut opintopisteet voidaan vuodesta 2016 lähtien tilastoida samassa tahdissa muiden opintopisteiden kanssa.

4. Julkaisutiedonkeruuseen tulee seuraavia muutoksia. Julkaisutiedonkeruun muutokset on lisäksi esitetty marraskuussa julkaistavassa julkaisutiedonkeruun tutkijan ohjeistuksessa. Julkaisutiedonkeruun tiedonkerumuoto muuttuu xml-muotoiseksi ja tiedot kerätään Virta-julkaisutietopalvelun kautta.

- a. Vapaaehtoisia uusia kenttiä: Avainsanat (vapaaehtoinen jo 2015 tietojen keruussa), ORCID ja hankenumero
- b. Poistetaan kansallinen yhteisjulkaisu -kentät, näiden tilalla kenttä ”yhteisjulkaisu yrityksen kanssa”.
- c. Kustantajan nimi kenttä pakollinen julkaisutyypeille A3, C1 ja C2.
- d. Julkaisun avoimuus merkitään uusilla kentillä ”Open access -julkaisukanavassa ilmestynyt julkaisu”, ”Hybridijulkaisukanavassa ilmestynyt avoin julkaisu”, ” Ei vastausta”. Lisäksi erillinen kenttä julkaisun rinnakkaistallentamisesta. Nämä kentät korvaavat nykyisen avoin saatavuus -kentän.

5. Opetus- ja kulttuuriministeriö tulee lisäämään uuden tiedonkeruun henkilöstön rekrytoinnista. Rekrytointitiedonkeruu toteutetaan kahdessa vaiheessa, vuodesta 2016 lähtien kerätään tiedot avoimena olleista paikoista ja hakijoiden määristä. Vuodesta 2017 lähtien kerätään tarkempia tietoja valittujen henkilöiden taustoista. Rekrytointitiedonkeruu on esitelty tarkemmin liitteessä 2.

Tilastotietojen käyttö perusrahoituksen laskentakriteeristössä

Yliopistojen perusrahoituksen laskentaperiaatteet määritellään Opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksessa 533/2015. Laskennassa käytettävien tilastotietojen tarkennetut määritelmät on esitelty tämän kirjeen liitteessä 3.

Lisätietoja

Opetus- ja kulttuuriministeriön tiedonkeruiden yhteyshenkilönä toimii Jukka Haapamäki, puh. 029-5330088.

Liitteet   1 Opetus- ja kulttuuriministeriön ohjauksen alat
                 2 Rekrytointitiedonkeruu
                 3 Yliopistojen perusrahoituksen laskennassa (vuodesta 2015 alkaen) käytettävien tilastotietojen määritelmät

Jakelu   Yliopistot